

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De pietate & humilitate beatissimæ Virginis Mariæ Matris Dei. Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Fundamentū
spiritualis
vitæ quod.

dictum, quid ibi factum sit, referatq; alijs, aut in corde suo, hoc ita debuit fieri, regens iam & disponens omnia, non quieret ac suauiter, sed amare & superbe in corde suo, huius spiritus exalauit. De illo actum est. Ille peribit, atque tibi perijit, si ita perseuerarit. Dominus noster Iesus Christus meriti beatissimi patris Benedicti tribuat nobis spiritum humilitatis & simplicitatis, quos defectibus nostris possimus exurgere, nosq; emendare, ut iustum atque fundamentum spiritualis vitæ, quod est abstractio atque interna conuersatio, quæ absque silentio & solitudine impetrari ridiculum est, apprehendamus, & sanctorum patrum monachorum vestigia sequamur, ut aliquando etiam mereamur peruenire, ubi eos nunc gaudemus esse. Ad sui laudem & gloriam qui est benedictus in secula, Amen.

IN SOLENNITATE ANNUNCIATIONIS
Domini nostri Iesu Christi.

*De pietate & humilitate beatissime Virginis Mariæ Matris Dei,
Sermo I.*

Benedictus Dominus, quoniam mirificauit misericordiam suam multitudine munita. Psalmo XXX. Magnam hodie fratres charissimi atq; mirabilem misericordiam humano generi fecit Deus, tan omissus desideratam quanto necessariam: tanto magis gratam, quanto diutius dilatam: tanto deniq; suauiore, quanto veluti impetram subito & quasi imperu vno in mundum effusa est vniuersum. Siquæ supra quinque annorum millia ita se continuerat Deus, ut (quod sibi proprium est) penè oblitus fuerat misereri, aded ut beata Maria quoque hoc ipsum sentiens, postquam magnæ illius pluuia hoc est, diuina misericordie sonitum, per angelum sibi nunciari audierat, imò postquam caraculis caeli apertis & misericordia Domini Dei filius in ipsam, sicut pluuia in vellus, & sicut imber serotinus super vniuersam terram, id est, humanam naturam descenderat, Recordatus est, inquit, Dominus misericordia sua. Eius videlicet quæ promiserat iam olim domui Israel. Benedictus igitur Deus quoniam mirificauit, id est, mirabilem seu mirabiliter fecit misericordiam suam, non sibi, sed nobis. Refert Lucas eodem ferme tempore Elisabeth tempus pariendi impletum, & vicinos atque cognatos eidem gratulantes, quod magnificasset Dominus misericordiam suam cum illa. Quæ fuit illa misericordia? Nempe quod sterilitatis ablatum erat illi opprobrium. Hoc magnam aestimabant misericordiam, hoc pro magno munere ducebant pij homines, in quo Elisabeth foret gratulendum. Cæterum, nos nihil miramur. Quid enim magni est, quod mulier sterilis, efficitur secunda, pariens & ordine & modo fecundetur. Quod si mirum siue magnum cupiam videtur sterilem concipere, nonne magis atque mirabilius est virginem parere? Si magna fuit misericordia, vnum à sterilitatis opprobrio mulierem liberare, quanta est ab æterna damnatione vniuersum mundum saluare? Et hoc hodie factum est. Non ergo solum magnam, sed mirum in modum etiam mirabilem fecit Deus hodie misericordiam suam nobiscum, quædo æternam propter nos temporale, immortale

Luca 1.
Gene. 7.
Psal. 71.
Osee. 6.
Luca 1.
Iudith. 13.

Luca 1.
Iudith. 13.

Quanta sit
misericordia
generi
humano
per incarnatione
fili
Dei collata

tale fit passibile, gloriosum efficitur vile, Verbum caro, materq; manet virgo. Celebrantur nuptiæ regis filio, & ea quæ damnata atque à regni sedibus proseripta fuerat, videlicet humana natura, recipitur in gratiam, efficitur adoptiua, & ex adultera fit sponsa legitima. Considerate fratres charissimi, quanta sit misericordia naturæ humanæ aded reconciliari Deum, vt damnationis sententiam super illam non modo suspendit, sed reuocauerit etiã penitus: nec solum iram aduersus illam omnem deposuerit, sed assumptam etiam eandem naturam ita sibi vniuerit, vt manente vtriusque naturæ proprietate inconfusa vna sit persona, vnus sit Emanuel, homo Deus, seu Deus homo. Et vbi hæc acta sunt? In ciuitate munita. Gloriosa quidem dicta sunt de te, at multo gloriosiora facta sunt in te, & ciuitas Dei. Fratres, hæc est ciuitas illa Dei (Mariam loquor) ciuitas regis magni, quam fundauit & inhabitauit altissimus. Ciuitas Dauid, vtbs fortitudinis nostræ Sion, in qua Saluator noster nobis positus est murus & antimurale, scilicet aduersus aereas potestates, aduersus principes & rectores mundi tenebrarum harum, contra spiritua- lia nequitia in cœlestibus. Hæc est ciuitas illa refugij reis data, ad quam con- fugiant non solum qui inuiti, verum qui vltro etiam fuderunt sanguinem, id est, qui voluntariè peccauerunt. Hæc est dulcis illa Virgo, reuerenda do- mina, quam quotidie salutamus misericordiæ & reginam & matrem, vitæ dulcedinẽ, spẽ & aduocatã nostrã. Sed quare dicitur munita? Nẽpe, quia portæ eius, id est, cor & oēs sensus eius (ne quicquam inquinatũ trect in eã) cõtra omnia peccata contra omnia noxia clausa manent principi, id est, ad honorẽ principis, qui solus hodie in eam intrauit atque possedit. Quare non imme- rito in eius laudem canitur, quod diligit Dominus portas Sion super omnia taber- nacula Iacob. Portas Sion, id est, beatæ Mariæ, quam repleuit, iuxta Sapientis orationem, inenarrabilibus virtutibus suis. Hanc diligit super omnia taber- nacula, id est, corpora (ita enim accipit diuus Petrus: *velox est, inquit, de pos- sito tabernaculi mei*) Iacob, id est, iustantium contra carnem, & fomitem sup- plantantium. Est ergo beata Maria ciuitas munita, cuius portæ, id est, omnes sensus clausi atque muniti fuerunt contra omnia diaboli tentamenta, contra qualibet spiritui inimica. At modo de ea illud Esaia intelligitur: *Porte eius nõ claudentur inquit, neque per diem, neque per noctem*, hoc est, omni tempore pa- tent nobis ad consolationem & subuentionem. Nam respectus misericordiæ eius nunquam claudetur deuotè ad se clamantibus, sed sicut *oculi Domini su- per iustos* ita oculi Mariæ super peccatores ad se confugientes. Pari modo eius auditus nunquam obturabitur ad afflictorum gemitum, nunquam claudet- ur lingua eius, quin pro inuocantibus se, & confidentibus in se loquatur ad filium, impetrans lapsis vt resurgant, tentatis ne succumbant, benè gradien- tibus vt proficiant. Siquidem cura omnis illi pro nobis commissa est, & ma- ter facta est omnium. Quare sicut mater non potest obliuisci infantem vteri sui, ita nec ipsa nostri: imò si etiam mater carnalis oblita fuerit, ipsa tamen non o- bliuiscetur, omnibus aperiens sinum misericordiæ, omnes in vlnas suas re- cipiens, omnes in gremio pietatis fouens, omnibus omnia facta, vt nemo sit, qui se possit abscondere à calore eius. Quis enumeret & pacis olma beneficia clementiæ tuæ peccatoribus exhibita? Quis imprimet dulcedinem beneuo- lentia tuæ? Quis inuocauit te & benedicta inuentrix gratiæ, nec exauditus est?

Bernardus.

Maria virgo
quomodo
fit amanda,
colenda ac
imitanda.

Humilitas
Mariæ quā
fuerit exi-
mia.

Psal. 71.

Luc. 1.

Ambrosius
Ancilla ut
fuerit B.
Mariæ.
Lucæ 1.

Quis in te speravit & derelictus est? Quem fecellit spes in te collata? quem non promouit veneratio tibi exhibita? Sileat misericordiam tuam (inquit Cellarius tuus deuotissimus Bernardus) virgo benedicta si quis est, qui incatam te in suis necessitatibus meminerit defuisse. Nos quidem seruulim ceteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus virginitatem, humilitatem miramur: sed misericordia miseris cuius sapit, hanc amplectimur charius, recordamur sapientius, crebrius inuocamus. Fratres, vtinam pariter omnes hodie ad tantæ virginis accendamus amorem, cultum & imitationem, Amorem, vt ex omnibus medullis cordis gloriæ sanctitatis atque innumeris excellentijs eius gratulemur. Cultum, vt pro modulo nostro eam prosequamur veneratione, honore, obsequijs, vt sunt orationes, salutationes, festorum & imaginum eius piæ obseruationes, & cætera id genus officia, quibus Deum præcipue per matris eius venerationem colimus: quippe quam & ipse honorat, & à nobis vult honorari, imitationem, vt satagamus eisdem, quibus ipsa placuit Deo, placere virtutibus. Hæc cum variæ sint, vel vnâ ex illis velim nobis esse commendatam, quæ sicut in Maria ceteris eius virtutibus attulit decorum, ita in nobis nobis addat negligentijs excusationem. Ipsa est humilitas tam pulchra, tam eximia, tam denique singularis in Maria, quam beatissima ipsa virgo gratiss, donis ac virtutibus omnibus & singulariter fuit cumulata, & excellenter ornata. Vnde cum ceteræ suæ gentis mulieres nuptias quærent, propter quod ex sua stirpe Christum sperarent nasciturum, ipsa virgo beatissima nil eiusmodi de se præsumpsit, pro ingenti beneficio duceus, si vel ancilla matris Domini fore mereretur. Propterea à nuptijs abstinuit, integritatem suam Domino consecrauit. Hæc autem eius humilitas palam nobis iterum facta est ex obseruantia virginitatis. Nam dum illaudata esset adhuc virginitas, dum opprobrio haberetur infœcunditas, dum sterilitas malediceretur, maluit Virgo Deo gratissima in oculis hominum esse vilis, quam per sanctimoniam corporis Domino non placere. Siquidem virginitatis (cuius præconium ignorabatur) obseruantiam eligendo, exposuit se opprobrio hominum & maledictioni. Quæ cum sciret animam nihil obesse (quippe quæ apud homines tantum, non autem apud Deum vituperaretur) elegit opprobrium, & maledictionem legis ferre, ne integritate careret. Eam ob rem Deus castissimæ humilitati eius largitus est, vt sterilitatis opprobrio careret, nec virginitatem amitteret, sed simul virgo & mater esset nec vicinij cuiuslibet filij mater, sed Dei & hominis, in quo non solum ipsa maledictionem euaderet, sed benedicerentur etiam in ea omnes tribus terræ.

Interea salutata ab angelo gratia plena, & benedicta in mulieribus, dum turbatur indigniorem se iudicans, quam quæ talia audiret, humilitas eius maxima sese prodidit. Similiter expetita in matrem Dei, quam profundissimæ quæso humilitatis fuit non aliter quam generalibus verbis consentiret. Ecce (inquit) ancilla Domini. Fiat mihi secundum verbum tuum. Ancillam se nominauit, quæ in Dei matrem postulata fuit. nec modo nominauit, verum etiam cognata sem Elizabeth ancillam se exhibuit. Deinde iam Deo imprægnata, nonne dignitatem hanc suam (quæ sub Deo nequit maior intelligi) ad se collauit, vt ipso etiam maliet in suspensionem venire, quam vterum Spiritus sancti

sancto autore tumescentem (quod absque sui commendatione non poterat) excusare? Quam humilitatis fuit, tempore etiam partus sui tam ingentem paupertatem, tantam loci humilitatem, exilij contemptum, & cætera id genus vilia atque ærumnosa sustinere? Quid quod coram regibus adorare ventibus, atque omni comitatu illorum dominum cœli terræque quærentibus, nihil augustum, nihil ostendit mirabile, nisi mirabilem paupertatem, & angustam humilitatem? Accedit quod nihil horum, quæ mundus miratur, ambiuit, nihil, quod erubescit, celavit: sed etiam (quod non erat) velut corrupta & immunda haberi voluit. Nam in loco, quæ genuerat filium, ab hominum confortio separatim sese continuit, ritum purificationis suscepit, & in cæteris omnibus haud secus atque alia mulierum se gessit, nihil ob integritatem sibi præminentiam, nihil prærogatiuæ sibi vendicans ob tam singularem sanctitatem, ob tam mirabilem fecunditatem. Hoc modo vsque ad filij ascensionem, imò ferè per omnem vitam suam ita se abscondit, tam humiliter egit, ut nihil præ cæteris matribus illi tribueretur, nusquam quod era: Dei mater, vocaretur: in Actis quoque post Domini ascensionem post Apostolos nouissima in Sanctorum catalogo recenseretur. Quid multis moror? Semel omnia dicam. Quicquid gloriæ, quicquid honoris, quicquid sublimitatis, unde potuit commendari, celavit: quicquid in oculis hominum vile est & inglorium (tamen non erat) haberi voluit. Heu charissimi fratres ab hac humilitate quam longè sumus nos, qui ad excusanda peccata, ad celanda vitia, ad honoris ambitionem, ad scientiæ & virtutum simulationem tam proni sumus? Hilarescimus si etiam contra conscientiam nostram testimonium commendamur: quibus mores aut facta nostra placent, eos cordialius diligimus. Aversamur qui nos corrigunt, subterfugimus qui nos monere, aut docere volunt, & ignorasse, neglexisse aut errasse nos aliquid dissimulamus. Metuimus ne vituperemur, & aliorum fauorem nonnunquam adulando venamur. Tristamur si laudantur socij, amaricamur si præferuntur nobis cæteri. Hæc & alia complura in nobis ipsis cõperimur, quæ omnia manifesta sunt argumenta superbiæ. Cuius tot sunt filia, tot genimina, tam variorum species, ut vix eas sufficiat quis enumerare. Taceo quod aded abstrusa interdum lateat hæc pestis, aded subtiliter imponat multis, ut ante inueniatur dominari, quam cœperit cognosci. Oremus igitur per benedictæ matris suæ humilitatem Dominum, ut ab hac peste nos liberet, & qui propter nos *semetipsum exinanivit formam serui accipiens*, ut visibiliter in se ipso seruis suis rectè viuendi exemplum præberet, quod dignatus est docere, dignetur nobis infundere Iesus Christus Dei & virginis filius, corde mitis & humilis, in secula seculorum benedictus, Amen.

Luc. 2.

Matth. 2.

Luc. 2.

Act. 1.

Argumenta
superbiæ di-
uersa quæ
sunt.

Phil. 1.

Matth. 11.